

1) $\sqrt{2} \notin \mathbb{Q}$

$x^2 = 2$ nemá v \mathbb{Q} řešení.

Nechť $(a/b)^2 = 2$, pak $a^2 = 2b^2$, tedy a je sudé, tedy $a = 2c : c \in \mathbb{N}$.

Pak ale $(2c)^2 = 2b^2 \rightarrow 4c^2 = 2b^2 \rightarrow b^2 = 2c^2$ $b < a$
 $a^2 = 4c^2$, ůli nalevo je nýmí pýmí nýmí
mí a , c je spor.

1) Cantorova věta

Pro žádnou množinu neexistuje surjekce:

$$f: X \rightarrow \mathcal{P}(X) \quad \text{a má v její potesí.}$$

Pro spor necht' $f: X \rightarrow \mathcal{P}(X)$ je surjekce. Pak $Y := \{x \in X \mid x \notin f(x)\} \subset X$.

Protože f je surjekce, $\exists y \in X : f(y) = Y$. Pak ale podmínky množiny $y \notin f(y) = Y$. ↓

2) Jednoznačnost limity

Limita posl. je jednoznačná:

$$\lim a_n = U \text{ a } \lim a_n = L \Rightarrow L = U$$

Necht' je ε libovolné. Pak $\exists n_0 : n \geq n_0 \Rightarrow a_n \in (L, \varepsilon)$; $a_n \in (U, \varepsilon)$.

Tedy $\forall \varepsilon : U(L, \varepsilon) \cap U(L, \varepsilon) \neq \emptyset \Rightarrow U = L$

3) Cauchyova podmínka

Posloupnost $(a_n) \subset \mathbb{R}$ je konvergentní $\Leftrightarrow (a_n)$ je Cauchyova.

\Rightarrow : Necht' je číslo ε a $\lim a_n = L$. Pak $\exists n_0 : n \geq n_0 \Rightarrow |a_n - L| < \varepsilon/2$.

Tedy $m, n \geq n_0 \Rightarrow |a_m - a_n| \leq |a_m - L| + |L - a_n| < \varepsilon/2 + \varepsilon/2 = \varepsilon$,

tedy je Cauchyova.

\Leftarrow : Necht' je (a_n) Cauchyova. (a_n) je tedy omezená, tedy podle Bolzano-Weierstrasse má

konvergentní podposl. s limitou L . Pro $\varepsilon \exists n_0 : n \geq n_0 \Rightarrow |a_{n_0} - L| < \varepsilon/2$

a ů $m, n \geq n_0 \Rightarrow |a_m - a_n| < \varepsilon/2$. Vždy $m_n \geq n_0$, takže:

$n \geq n_0 \Rightarrow |a_n - L| \leq |a_n - a_{m_n}| + |a_{m_n} - L| < \varepsilon/2 + \varepsilon/2 = \varepsilon$. Tedy $a_n \rightarrow L$.

3) Limity uspořádaní

Nechť $u, l \in \mathbb{R}^*$ a $(a_n), (b_n) \subset \mathbb{R}$, $\lim a_n = u$, $\lim b_n = l$. Platí následující:

1) Učty $u < l$, tak $\exists n_0: \forall m, n \geq n_0, a_m < b_n$

2) Učty $\forall m, n \geq n_0: a_m \geq b_n$, tak $u \geq l$

1) Necht' $u < l$. $\exists \epsilon: u(u, \epsilon) < u(l, \epsilon)$. Pro $n_0: \forall m, n \geq n_0 \Rightarrow a_m \in (u, \epsilon)$ a $b_n \in (l, \epsilon)$.

Tedy $m, n \geq n_0 \Rightarrow a_m < b_n$

e) Obecná implikace 1 je 2.

3) Bolzano - Weierstrass

Omezená $(a_n) \subset \mathbb{R}$ má vždy podpodmnožku, co konverguje.

Jelikož je (a_n) omezená, je její množková podpodmnožka záměrná.

Pak se má vlastní limita, protože je omezená a množková.

4) Nutná podmínka konvergence

Konverguje-li řada $\sum a_n$, pak $\lim a_n = 0$

Učty konverguje, tak $\lim s_n = S \in \mathbb{R}$. Podle výsledku limity podpod. a aut. limit:

$$\lim s_n = \lim (s_n - s_{n-1}) = \lim s_n - \lim s_{n-1} = S - S = 0$$

4) Harmonická řada

Har. harmonická řada $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} = 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{4} \dots$ diverguje a má součet $+\infty$.

Nechť (h_n) jsou číselné součty harmonické řady a necht' (s_n) jsou

číselné součty řady: $a_1 = \frac{1}{2}, a_2 = a_3 = \frac{1}{4}, a_4 = a_5 = a_6 = a_7 = \frac{1}{8}, \dots$

$\Leftarrow \lim a_n = 0$, ale $s_1 < s_2 < s_3 \dots s_{2^{k+1}-1} = \frac{k+1}{2} \rightarrow$ diverguje.

Pak $\frac{1}{n} > a_n \forall n$, tedy $h_n > s_n \forall n$. Protože $\lim s_n = +\infty$, podle věty o jednom poloznačení i $\lim h_n = +\infty$.

5) Heineho definice

Nechť $M \subset \mathbb{R}$, $u, L \in \mathbb{R}^*$, u je lim. bod M , $f: M \rightarrow \mathbb{R}$. Pak:

$$\lim_{x \rightarrow u} f(x) = L \iff \forall (a_n) \subset M \setminus \{u\}: \lim a_n = u \implies \lim f(a_n) = L.$$

\implies Necht' je dano ε . Pak $\exists \delta: \forall x \in P(u, \delta) \cap M$ je $f(x) \in U(L, \varepsilon)$.

Pro toto $\delta \exists n_0: n \geq n_0 \implies a_n \in P(u, \delta) \cap M$. Tedy $n \geq n_0 \implies f(a_n) \in U(L, \varepsilon)$ a $f(a_n) \rightarrow L$.

$\Rightarrow \Rightarrow \neg$ Necht' $\lim_{x \rightarrow u} f(x) \neq L$. Tedy $\exists \varepsilon > 0: \forall \delta > 0 \exists b \in P(u, \delta) \cap M$, ale $f(b) \notin U(L, \varepsilon)$.

Položíme $\delta = \frac{1}{n}$ pro $n \in \mathbb{N}$, $\forall n$ vybereme $b_n := b \in P(u, \frac{1}{n}) \cap M$ a $f(b_n) \notin U(L, \varepsilon)$.

Postupnost (b_n) leží v $M \setminus \{u\}$, limitě u , $f(b_n)$ ale k L nelimití.

5) Aritmetický limit funkce

Nechť je $M \subset \mathbb{R}$, $A, u, L \in \mathbb{R}^*$, A je lim. bod M , $f, g: M \rightarrow \mathbb{R}$,

$$\lim_{x \rightarrow A} f(x) = u, \quad \lim_{x \rightarrow A} g(x) = L. \quad \text{Pak platí následující:}$$

$$1) \lim_{x \rightarrow A} (f(x) + g(x)) = u + L$$

$$2) \lim_{x \rightarrow A} (f(x) \cdot g(x)) = u \cdot L$$

$$3) \lim_{x \rightarrow A} (f(x) / g(x)) = u / L$$

Pokud je první strana definovaná.
Speciálně pro $\frac{f(x)}{g(x)}: g(x) = 0 = \frac{f(x)}{0} := 0$

Důkazy jsou podobné:

3) Necht' $(a_n) \subset M \setminus \{A\}$ s $\lim a_n = A$. Pak podle Heineho definice: $\lim f(a_n) = u$, $\lim g(a_n) = L$.

$$\text{Podle věty o aritmetice limit: } \lim \frac{f(a_n)}{g(a_n)} = \frac{\lim f(a_n)}{\lim g(a_n)} = \frac{u}{L}.$$

Jelikož to platí pro libovolnou postupnost,

$$\text{tak: } \lim_{x \rightarrow A} (f(x) / g(x)) = u / L.$$

6) Nabývání mezíhodnot

Nechť $a, b, c \in \mathbb{R}$, $a < b$, $f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ je spoj. funkce a $f(a) < c < f(b)$ neb. $f(a) > c > f(b)$. Pak $\exists d \in (a, b) : f(d) = c$.

Předpokládáme $f(a) < c < f(b)$. Nechť $A := \{x \in [a, b] \mid f(x) < c\}$ a $d := \sup(A) \in [a, b]$.

Ukážeme, že $f(d) < c$, $f(d) > c$ vede ke sporu.

Ze spojitosti funkce f v a a v b plyne, že $d \in (a, b)$.

Nechť $f(d) < c$. Ze spojitosti f v d plyne, že $\exists \delta : x \in U(d, \delta) \cap [a, b] \Rightarrow f(x) < c$.

Pak ale A obsahuje prvky větší jako d , což je spor s horní mezí množiny.

Nechť $f(d) > c$. Ze spojitosti f v d plyne, že $\exists \delta : x \in U(d, \delta) \cap [a, b] \Rightarrow f(x) > c$.

Pak ale $\forall x \in [a, d)$ dostatečně blízké d leží mimo A , tedy spor s nejmenší horní mezí.

6) Princip minimum a maximum

\rightarrow \forall posl. uct. konvergentní posl.

Nechť $M \subset \mathbb{R}$ je neprázdná kompaktní množina a $f: M \rightarrow \mathbb{R}$ je spoj. f.

Pak existují taková $a, b \in M$, že: $\forall x \in M: f(a) \leq f(x) \leq f(b)$.

Důkaz maximum f :

Pakní $f[M] \neq \emptyset$ a ukážeme, že je shora omezená. Udržejme množku,

učtá by posloupnost s nechtěným limitou $\lim (a_n) = +\infty$ a dostali bychom spor.

Lze tedy definovat $s := \sup(f[M]) \in \mathbb{R}$, takže existuje $(a_n) \subset M$ s $\lim a_n = s$.

Díky kompaktnosti má (a_n) konvergentní podposl. (a_{n_k}) s $b := \lim a_{n_k} \in \mathbb{R}$.

Pak $\lim f(a_{n_k}) = \lim f(b) = s$. Protože $s = f(b)$ je horní mez $[M]$, je $f(b) \geq f(x) \forall x \in M$.

7) Prizná extrémů

Nechť $b \in M$ je OLB $M \subset \mathbb{R}$, $f: M \rightarrow \mathbb{R}$ je funkce a $f'(b) \in \mathbb{R}^* \neq \emptyset$. Pak:

$$\forall \delta \exists c, d \in U(b, \delta) \cap M: f(c) < f(b) < f(d)$$

Nechť je dáno δ . Předpokládáme $f'(b) < 0$, opačný případ je obdobný.

Vezmeme tak malé ϵ , že $U(f(b), \epsilon) \subset \mathbb{R}^* \setminus \{0\}$. Pak existuje $\theta: x \in P(b, \theta) \cap M \Rightarrow \frac{f(x) - f(b)}{x - b} \in U(f'(b), \epsilon)$.

Tedy když $x \in P^-(b, \theta) \cap M$, pak $f(x) > f(b)$, protože $x - b < 0$ a zlomek je záporný.

Podobně pro P^+ . Nechť $\varnothing \in \delta$. Můžeme veřt $c \in P^-(b, \theta) \cap M$, $d \in P^+(b, \theta) \cap M$. Obě prvky existují, protože b je OLB M . Postáváme $c, d \in U(b, \delta) \cap M$, $f(c) < f(b)$, $f(d) > f(b)$.

7) Leibnizův vzorec

Nechť $a \in M \subset \mathbb{R}$ je lim. bod M , $f, g: M \rightarrow \mathbb{R}$, f nebo g spoj. v a . Pak:

$$(fg)'(a) = f'(a) \cdot g(a) + f(a) \cdot g'(a), \text{ jeli praví strana definována.}$$

Nechť g spojitel v a , druhý případ je symetrický. Podle AL:

$$\begin{aligned} (fg)'(a) &= \lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x)g(x) - f(a)g(a)}{x - a} = \lim_{x \rightarrow a} \frac{(f(x) - f(a)) \cdot g(x) + f(a) \cdot (g(x) - g(a))}{x - a} = \\ &= \lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x) - f(a)}{x - a} \cdot \lim_{x \rightarrow a} g(x) + f(a) \cdot \lim_{x \rightarrow a} \frac{g(x) - g(a)}{x - a} = \\ &= f'(a) \cdot g(a) + f(a) \cdot g'(a). \end{aligned}$$

8) Lagrangeova věta

Nechť $a < b \in \mathbb{R}$, $f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ je spoj. s f' v $\forall x \in (a, b)$. Pak:

$$\exists c \in (a, b): f'(c) = \frac{f(b) - f(a)}{b - a}.$$

Uvažme $g(x) := f(x) - (x - a) \cdot \frac{f(b) - f(a)}{b - a}: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$. Splňuje předpoklady Rolleovy věty.

$$g(a) = g(b) = f(a), \text{ takže:}$$

$$0 = g'(c) = f'(c) - (f(b) - f(a)) / (b - a) \text{ pro nějaké } c \in (a, b) \text{ a jsme hotovi.}$$

8) Derivace a monotónie

Nechť $I \subset \mathbb{R}$ je int. a $f: I \rightarrow \mathbb{R}$ je spoj., která má f' v $\forall x \in I^\circ$.

Pak platí následující:

a) $f' \geq 0$, resp. $f' \leq 0$ v $I^\circ \Rightarrow f$ je v I neklesající, resp. nerostoucí

b) To samé pro ostré nerovnosti \Rightarrow rgeí...

Nechť $f' < 0$ v I° , $x < y \in I$. Pak: $\frac{f(y) - f(x)}{y - x} = f'(z) < 0$ pro $z \in (x, y) \subset I^\circ$.

Protože $y - x > 0$, je čísel záporný, tedy $f(y) < f(x)$ a f v I klesá.

9) Taylorův polynom

Necht' je $n \in \mathbb{N}_0$, $f: U(b, \delta) \rightarrow \mathbb{R}$ má vlastnost $f^{(n)}(b) \in \mathbb{R}$. Pro $n=0$ se tím myslí spojitost v budi.

Pak existuje právě jeden polynom $p(x) := \sum_{j=0}^{\infty} \frac{f^{(j)}(b) \cdot (x-b)^j}{j!}$, $\Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow b} \frac{f(x) - p(x)}{(x-b)^n} = 0$

Nulová lemma: Pro $\forall b \in \mathbb{R}$ a $n \in \mathbb{N}_0$ a $\forall p(x) = \sum_{j=0}^n a_j x^j$ s $a_j \in \mathbb{R}$

$$\lim_{x \rightarrow b} \frac{p(x)}{(x-b)^n} = 0 \Rightarrow \forall j: a_j = 0$$

Indukcí podle n : Pro $n=0$ to platí, $a_0/n \rightarrow 0$, $a_0 = 0$.

Necht' $n > 0$ a platí limita v předpokladu. Pak $p(b) = \lim_{x \rightarrow b} p(x) = 0$.

Tedy b je kořenem $p(x) = (x-b) \cdot q(x)$, kde $q(x)$ je polynom stupně nejvýš $n-1$.

$$0 = \lim_{x \rightarrow b} \frac{p(x)}{(x-b)^n} = \lim_{x \rightarrow b} \frac{q(x)}{(x-b)^{n-1}}, \text{ um což platí indukční předpoklad. Tedy opět jde o nulový polynom.}$$

Nejdřív dokončíme limitu:

Pro $n=0$ to plyne ze spojitosti.

Pro $n=1$ podle AL:

$$\lim_{x \rightarrow b} \frac{f(x) - (f(b) + f'(b) \cdot (x-b))}{x-b} = \lim_{x \rightarrow b} \frac{f(x) - f(b)}{x-b} - \lim_{x \rightarrow b} f'(b) = f'(b) - f'(b) = 0$$

Pro $n \geq 2$: podle L'H:

$$\lim_{x \rightarrow b} \frac{f(x) - T_n^{f,b}(x)}{(x-b)^n} = \lim_{x \rightarrow b} \frac{(f(x) - T_n^{f,b}(x))'}{((x-b)^n)'} = \frac{1}{n} \lim_{x \rightarrow b} \frac{f'(x) - T_{n-1}^{f,b}(x)}{(x-b)^{n-1}} = \frac{1}{n} \cdot 0 = 0.$$

Jednoznačnost: necht' $p(x)$ je lib. polynom $\sum_{j=0}^{\infty} b_j x^j$, pro nějž platí limita = 0.

Pak:

$$\lim_{x \rightarrow b} \frac{p(x) - T_n^{f,b}(x)}{(x-b)^n} = \lim_{x \rightarrow b} \frac{p(x) - f(x)}{(x-b)^n} + \lim_{x \rightarrow b} \frac{f(x) - T_n^{f,b}(x)}{(x-b)^n} = 0 + 0 = 0$$

$$\text{tedy } p(x) = T_n^{f,b}(x).$$

9) Nejednoznačnost PF

$F_1, F_2, f: I \rightarrow \mathbb{R}$, def. na nekv. $I \subset \mathbb{R}$, F_1 i F_2 prim. k f .

Pak existuje $c \in \mathbb{R}$:

$F_1 - F_2 = c$ na I . Tedy jeli F prim. k f ,
je i $F+c$ prim. k f .

Nechť $a < b \in I$. Podle Lagrangeovy věty pro $F_1 - F_2$ $\exists c \in (a, b)$:

$$\frac{(F_1 - F_2)(b) - (F_1 - F_2)(a)}{(b - a)} = (F_1 - F_2)'(c) = F_1'(c) - F_2'(c) = f(c) - f(c) = 0.$$

Tedy $F_1(b) - F_2(b) = F_1(a) - F_2(a)$, takže $F_1(x) - F_2(x) = c \quad \forall x \in I$ a nějaké c .

$$(F+c)' = F' + c' = f + 0 = f.$$

10) Monotonie (N) \int

Pokud jsou $f, g \in N(a, b)$ a $f \leq g$ na (a, b) , pak:

$$(N) \int_a^b f \leq (N) \int_a^b g.$$

Nechť F, G jsou prim. k f, g . Vezmeme $c < d \in (a, b)$ a pomocí Lagrangeovy věty pro $F - G$ na $[c, d]$ dostaneme $e \in (c, d)$:

$$\begin{aligned} (F(d) - G(d)) - (F(c) - G(c)) &= (F - G)'(e) \cdot (d - c) \\ &= (F'(e) - G'(e)) \cdot (d - c) \\ &= (f(e) - g(e)) \cdot (d - c) \leq 0. \end{aligned}$$

Proto $F(d) - F(c) \leq G(d) - G(c)$. Ne rovnost se zachová $c \rightarrow a$ and $d \rightarrow b$
a dostáváme uvedenou nerovnost.

10) Derivace jsou Darbouxovy

Každá $f: I \rightarrow \mathbb{R}$ pro $I \subset \mathbb{R}$, která má prim. F , má Darbouxovu vlastnost.

Nechť $f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$, kde $a < b \in \mathbb{R}$ s prim. $F: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(a) < c < f(b)$.

$G(x) := F(x) - cx: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$. To má na $[a, b]$ kvadratickou $G'(x) = F'(x) - c = f(x) - c$.

Speciálně je G spojitá. G v $d \in [a, b]$ nabývá minima.

Z $G'(a) = f(a) - c < 0$ a $G'(b) = f(b) - c > 0$. Pak vše $d \in (a, b)$.

Pak $f(d) - c = G'(d) = 0$, takže $f(d) = c$.

11) Bézoutova identita

Nechť $p(x)$ a $q(x) \in \mathbb{R}[x]$ jsou dva polynomy bez společného komplex. kořene, tj. pro žádné $z \in \mathbb{C}$ neplatí: $p(z) = q(z) = 0$. Pak existují polynomy $r(x), s(x) \in \mathbb{R}[x]$, že:

$$r(x) \cdot p(x) + s(x) \cdot q(x) = 1$$

Nechť $S := \{ r(x) \cdot p(x) + s(x) \cdot q(x) = 1 \mid r(x), s(x) \in \mathbb{R}[x] \}$.

Vezme ne nulový $t(x) \in S$ s nejmenším stupněm. Libovolný $a(x) \in S$ dělíme $t(x)$ se zbytkem:

$$a(x) = t(x) \cdot b(x) + c(x), \text{ kde } b(x), c(x) \in \mathbb{R}[x], \text{ deg}(c(x)) < \text{deg}(t(x)), \text{ nebo } c(x) \text{ nulový}$$

Ale $c(x) = a(x) - b(x) \cdot t(x) \in S$. $c(x)$ je tedy nulový a $a(x) = b(x)t(x) - t(x)$ dělí

Tzn. že dělí jak $p(x)$, tak $q(x)$. Ty ale nemají společný komplexní kořen, takže $t(x)$ je nulový konstant. polynom. Předpokládáme $t(x) = 1$ a dostali jsme identitu.

12) Neomezené funkce jsou špatné

Pokud je $f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ neomezená, pak $f \notin \mathcal{R}(a, b)$.

16) Weierstrassova věta

Jsou-li $a < b \in \mathbb{R}$, $[a, b] = \bigcup_{n=1}^{\infty} M_n$, pak některá M_n není vidět.

13) $\int \leq \bar{\int}$

Nechť $f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$. Pak $\forall P, Q \in \mathcal{D}(a, b)$:

$$s(P, f) \leq \int_a^b f \leq \bar{\int}_a^b f \leq S(Q, f)$$

13) Lemma 1

Nechť $f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R} \in \mathcal{R}(a, b)$. Pak $\forall x \in (a, b]$ je $f \in \mathcal{R}(a, x)$ a funkce $F: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ dává:

$$F(x) := \int_a^x f, \text{ je Lipschitzovsky spojitá, navíc } \forall \text{ bod spojitosti}$$

$$x \in [a, b] : F'(x) = f(x)$$

13) Abelova suma

Nechť $(a_n) \subset \mathbb{R}$, $a < b \in \mathbb{R}^+$, $f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ má vlastní $f' \in \mathcal{R}(a, b)$ na (a, b) .

Pak platí:

$$\sum_{a < u_n \leq b} a_n f(u_n) = [A(x) f(x)]_a^b - \int_a^b A(x) f'(x)$$